

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 vtrum sacrilegium sit species determinata luxuriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

fr. sicutur, quid facient mater, & filius tantum modo relicto
Respondetur, Recurrendum ad autorem nature, cui in-
cumbit cura conferuandam speciem, quique statim causis
secundis speciem conferuandam non per matrem, & patrem
Exproculdubio Deus, qui non deficit in necessariis, prouideret.

ARTICVLVS X.

*Virum sacrilegium posse esse
speciem luxurie.*

AD DECIMUM sic proceditur.
Vt, qd sacrilegium non possit
esse species luxurie. Eadem enim
species non inuenitur sub diuer-
sis generibus non subalternam
positis: sed sacrilegium est species
irreligiositatis, vt supra dictum
est: ergo sacrilegium non po-
test poni species luxurie.

¶ 2 Præterea. In Decr. 36. q. 1. sa-
crilegium non ponitur inter alia,
quæ ponuntur species luxurie: er-
go vt, qd non sit luxurie species.

¶ 3 Præterea. Sicut per luxuriam
contingit aliquid fieri contra ali-
quam rem sacram, ita etiam per
alia vitiorum genera: sed sacrile-
gium non ponitur species gulae,
aut alterius alicuius vitij: ergo et
non debet poni species luxurie.

SED CONTRA est, quod Aug.
dicit 15. de Ciuita. Dei, qd sicut
iniquum est audire possidendi
transgredi limitem agrorum, ita
etiam est iniquum libidine con-
cumbendi subuercere limitem agro-
rum: sed transgredi limitem agro-

A signato proprio cuiuscunque illarum, claudis veneris actus
explicitè, siue ex proprietate hominis significantis, vt patet de stu-
pro, adulterio, &c. siue ex appropriatione vius, vt contingit in ra-
ptu. In proprio autem significato sacrilegi non continetur expli-
citè actus veneris, immo sacrilegium etiam personale comune
est actibus diuerso-
rum in rebus sacris est peccatum
sacrilegij: ergo pari ratione sub-
uercere limites morum libidine
concumbendi in rebus sacris fa-
cit sacrilegij vitij: sed libido con-
cumbendi pertinet ad luxuriam: er-
go sacrilegium est luxurie species.

B **RESPONDEO.** Dicendum,
qd sicut supra dictum est, actus vnus
virtutis, vel vitij ordinatus ad fi-
nem alterius assumit speciem illius, si-
cut furtum, quod pp adulterij cõ-
mittitur, transit in speciem adulterij.
Manifestum est autem, qd obseruatio
castitatis, sicut quod ordinatur ad
cultum Dei, fit actus religionis,
vt patet in illis, qui vouent, & ser-
uât virginitatè, vt patet per Aug.
in lib. de virg. * Vnde manife-
stum est, qd et luxuria, secundum
quod uiolat aliquid ad diuinum
cultum pertinens, pertinet ad spe-
ciem sacrilegij. Et sicut hoc sacrile-
gium potest poni species luxurie.

C **AD PRIMUM ergo dicendum,**
qd luxuria, secundum quod ordi-
natur ad finem alterius vitij, effi-
citur illius vitij species: & sic ali-
qualuxurie species potest etiam
esse species irreligiositatis, sicut
cuiusdam superioris generis.

peccatorum carnaliu luxuria cõmuniter se habentur finis, & vio-
lario iustitie, aut rei facte, vt id, quod est ad finem, dicitur in magna est
in significantis nominu illarum specierum, & sacrilegij, quia noie
adulterij, stupri, raptus, &c. explicitè significant ipse finis, luxurie
actus, & determinatio, siue contractio eius per id, quod est ad fi-
nem, puta iniuria coniugis, violentia, &c. sacrilegij verò nomine
explicitè id, qd irreligiositas est finis: & ideo illa ponitur, & sub
iniustitia, & sub luxuria ratione diuersorum simpliciter tñ, & ab-
solute sub luxuria, quia luxuria se habet vt finis, & ex sine ratio
actus sumitur. Sacrilegium autem, vt absolute est sub irreligiosi-
tate, nihil habet in suo significato, vnde reponatur sub luxuria:
& propterea ex sola relatione ad finem, actum luxurie non si-
gnificatum, ad luxuriam spectat: & propterea non est species
connumerata cum aliis à Gratiano, & Magistro Sententiarum.

D In eadem responsione ad secundum aduerte diligentissime dicitur
verborum, ac per hoc sententiam in litera, dum sacrilegium ad ince-
stum, vel adulterium, & dum ad stuprum, vel raptum reduciatur.
Nā in illis dicitur, qd est sacrilegium ad modum incestus, & per modum
adulterij: in istis verò non dicitur, qd est ad modum, vel per modum:
sed dicitur, qd est quoddam spirituale stuprum, & qd est spirituales ra-
ptus. Docet siquidem per hanc dicitur author, qd violatio spiri-
tualis cognationis per verecram commitionem secundum veri-
tatem est sacrilegium, sed habet modum incestus, qui assimilatur
violatiõni consanguinitatis: & sicut violatio sponsæ Christi in ve-
ritate est sacrilegium, sed habet modum adulterij, quia mulier illa
assimilatur sponsæ. Habet enim se vt sponsa, sicut illi se habent vt
filij, & cognati. Violatio autem verecra virginis Deo sacrata est
proprie non solum sacrilegium ratione voti, quo Deo dicata est,
sed etiam stuprum ratione signaculi: virginis sub cura non car-
nalis, sed spiritualis patris, prelati scilicet ecclesiastici, qui loco
carnalis patris succedit, habes sub spirituali cura etiam carnalem
custodiam virginis, ita qd est vere, & proprie stuprum, & grauius,
quam stuprum pure carnale, quanto custodia spiritualis, cui fit
iniuria, est maiori veneratione digna, quam custodia pure carna-
lis. Et propterea dicitur in litera stuprum spirituale, ita quod ly,
spirituale, non est conditio diminuens, sed augens rationem stu-
pri à dignitate superaddita. Et similiter si violentia inferatur ei-
dem, erit proprie raptus spiritualis ex hoc ipso grauior, qd etiam
à spirituali patre rapitur, vt declaratum est, &c.

E **Ad hoc dicitur, qd in enumeratis prius species luxurie, scilicet fornicationem, stuprum, &c. & sacrilegium: hæc est dicit manifeste, qd in**

q. 99. art. 1.
ad 2. et 12.
q. 18. art. 7.

Lib. de vir-
ginit. cap. 3.
tomo 6.

